

Workshops

Programma dinsdag 21 mei

(Goede) dementiezorg is palliatieve zorg

De netwerken dementie en de netwerken palliatieve zorg in de provincie Groningen hebben de handen ineen geslagen en organiseerden vorig jaar het symposium Dementie en palliatieve zorg. De workshops van dat symposium worden dit voorjaar op 21 mei wegens grote belangstelling herhaald.

Dementie is een ingrijpende aandoening voor zowel degene die eraan lijdt als voor diens naasten. Dementie kan niet worden genezen. Het is onvermijdelijk dat mensen met dementie aan of in elk geval met deze ziekte sterven. Goede dementiezorg richt zich dan ook op kwaliteit van leven: het zoveel mogelijk voorkomen en verlichten van lijden en het bevorderen en faciliteren van positieve ervaringen. Dit maakt goede dementiezorg bij uitstek tot palliatieve zorg.

Onrust, gevoelens van angst en afhankelijkheid zijn sleutelwoorden bij dementie. Daarom is de palliatieve zorg voor mensen met dementie anders dan bijvoorbeeld voor mensen met kanker. Mensen met dementie hebben andere zorgvragen. Om de palliatieve zorg voor hen goed af te stemmen op hun specifieke situatie is uitwisseling van expertise uit beide zorgketens belangrijk.

Wanneer

Dinsdag 21 mei 2019 vanaf 14.30 uur inloop en inschrijving
Start programma om 15.00 uur

Waar

Congres- en vergadercentrum Hanze Plaza
Protonstraat 16
9743 AL Groningen
www.hanzeplaza.nl
Rondom Hanze Plaza is plek om gratis te parkeren.
Bereikbaarheid Groningen: <https://slimmekaart.groningenbereikbaar.nl/#!/>

Kosten

€ 25,00.
Bij inschrijving voldoet u de deelnemersprijs via eenmalige machtiging of Ideal.
Na betaling ontvangt u een bevestigingsbrief. In uw account is de factuur op te halen.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd V&VN, VSR, casemanagers dementie en ABAN.

Aanmelden

Aanmelden kan via [deze link](#).
Indien u reeds in het bezit bent van een gebruikersnaam en wachtwoord van nascholingssite ELANN, dan verzoeken wij u vriendelijk deze te gebruiken. Uw inschrijving is pas definitief wanneer de betaling is afgerond.

Programma

Programma dinsdag 21 mei

(Goede) dementiezorg is palliatieve zorg

15.00 uur **Start** met welkom op het Koggeplein

2 rondes parallelsessies

1e ronde van 15.30 -16.20 uur

2e ronde van 16.30- 17.20 uur

17.20 uur:

Afsluiting met hapje en drankje.

Zaal Gent

20 personen

Het familiegesprek, voorbereiden op de toekomst

Het familiegesprek is van belang om op één lijn te komen, om af te stemmen en om beslissingen voor de toekomst voor te bereiden. Hoe pak je dat aan? Welke rol heb je als hulpverlener?

Sprekers: *Louwke Polman, GZ psycholoog De Hoven*
Koos Pettinga, Afdelingshoofd Dagbehandeling / De Hoven

Zaal Hamburg

30-50 personen

Wensen kenbaar maken voor de laatste levensfase. Denker erover, praat erover.

Vroeg of laat krijgt iedereen te maken met de dood. Die komt dichtbij als de diagnose dementie wordt gesteld. In een interactieve setting gaan deelnemers ervaren hoe de sterfstijlen van STEM handvatten bieden voor het gesprek over wensen in de laatste fase van het leven. Theorie en praktijk wisselen elkaar af.

Sprekers: *Karin Klein, Verpleegkundig Specialist palliatieve zorg ZG meander*
Jacqueline Tijhaar, trainer stichting STEM

Zaal Brugge

20 personen

Pijn bij dementie

Waarom is het van belang om extra alert te zijn op pijn bij iemand met dementie? Hoe doe je dat en wat doe je aan de pijn. Onder andere aandacht voor het gebruik van een pijn-observatieschaal.

Spreker: *Louk Costongs, specialist ouderengeneeskunde Zonnehuisgroep Noord, kaderarts palliatieve zorg*

Zaal Bremen

30 personen

Complementaire zorg: Healing Touch en Parkinson

De afgelopen twee jaar hebben drie verpleegkundigen onderzoek gedaan naar het effect van het inzetten van Healing Touch bij mensen met de Ziekte van Parkinson. Deze casestudy onderzoek heeft veelbelovende resultaten die zeer zeker de moeite waard zijn om verder te onderzoeken. Tijdens de workshop is er niet veel tijd voor theorie. U gaat namelijk zelf actief aan de slag. Tijdens de workshop zult u zowel een Healing Touch interventie geven als ontvangen. Wilt u meer theorie over Healing Touch, dan kunt u dit vinden op www.healingtouch-in-nederland.nl.

Spreker: *Wilma Bij, cursuscentrum complementaire zorg*

Zaal Riga

15 personen

Spirituele zorg: je kunt er niet omheen!

Aandacht voor het spirituele proces vanaf het begin van de palliatieve fase. Spiritualiteit is verbonden met het hele leven van een cliënt of patiënt. Het speelt in alles mee wat diegene doormaakt. Dat wil echter niet zeggen dat deze dimensie altijd goed onder woorden gebracht kan worden. Spirituele vragen zijn vaak ongestelde vragen, vragen die nog niet helder zijn voor de mens in kwestie en soms ook niet als zodanig worden herkend. Vaak worden deze vragen vooruitgeschoven en soms verwaarloosd. Bovendien zijn spirituele vragen intiem en persoonlijk van karakter. Kortom: heb aandacht voor het spirituele proces!

Spreker: *Klaas Oosterhuis, geestelijk verzorger UMCG*

Zaal Deventer

20 personen

Pro-actieve zorgplanning en markering van de palliatieve fase bij mensen met dementie

Tijdig bespreken van zorgwensen en -behoeften met mensen met dementie en hun naasten

Mensen met dementie maken vaak een langdurig traject van achteruitgang door waarin zij en hun naasten de verwachtingen voor de toekomst steeds bij moeten stellen. Voor professionals betekent dit dat zij al aan het begin van het ziekteproces alert (moeten) zijn op veranderingen in de behoeften en problemen die er spelen. Pro-actieve zorgplanning speelt hierin een belangrijke rol.

Als pro-actieve zorgplanning en markering van de palliatieve fase op een juist moment wordt gestart en niet pas bij opname in het ziekenhuis of verhuizing naar een intramurale setting, kan de persoon met dementie zelf zijn wensen kenbaar maken, kunnen belangrijke beslissingen voorbereid en waar mogelijk genomen worden en kunnen pijnlijke en belastende behandeling bij de persoon met dementie achterwege worden gelaten.

Sprekers: *Pauline de Graeff, internist oudergeneeskunde en werkzaam in het palliatief team van het UMCG*
Marlies de Vries, coördinator Netwerk Dementie Groningen

Zaal Kampen

20 personen

Onbegrepen gedrag aan de hand van De set signalering in de palliatieve fase

In de palliatieve fase signaleer jij vaak als eerste een verandering in conditie, ADL of gedrag. Als je deze veranderingen goed in kaart brengt, geef je een belangrijke aanzet tot het verbeteren van de zorg. De methode 'Signalering in de palliatieve fase' helpt je bij het signaleren, interpreteren en verwoorden van de belangrijkste zorgproblemen.

Spreker: *Rommy de Jong, specialist ouderengeneeskunde Lentis, kaderarts palliatieve zorg en consulent palliatief team Drenthe*

Zaal Harlingen

15 personen

Morele dilemma's en dementie

Mevrouw Jansen wil niet gewassen worden, schreeuwt en slaat wild om zich heen. Andere bewoners klagen en haar dochter wordt boos op mij. Waarom wij haar moeder niet even onder de douche zetten? In deze interactieve workshop zal, na een korte inleiding over ethiek, het gesprek gaan over de vele dilemma's die spelen in de zorg voor mensen met dementie. Belangrijke waarden als autonomie en vrijheid staan vaak op gespannen voet met elkaar. We doen een kleine oefening in het wegen van waarden en het komen tot een zorgvuldig besluit.

Spreker: *Drs. T.M. (Trijntje) Scheeres-Feitsma, stafmedewerker Reliëf*

Zaal Dinant

20 personen

Dementie vriendelijk ziekenhuis

Mensen met dementie verblijven op bijna alle afdelingen van het ziekenhuis en hun aantal is de afgelopen jaren toegenomen. Bovendien stelt men vast dat er vandaag de dag een grote mismatch is tussen hoe ziekenhuizen georganiseerd zijn, hoe mensen met dementie benaderd worden en wat deze kwetsbare groep eigenlijk nodig heeft. Jelte en Anette schetsen tijdens deze workshop hoe het ziekenhuis dementievriendelijker gemaakt kan worden.

Sprekers: *Jelte Pasma, bestuurslid Alzheimer Nederland, afdeling Friesland, tot zijn pensioen werkzaam als klinisch psycholoog in ziekenhuis Tjongerschans in Heerenveen*
Annette Keuning, verpleegkundige, onderzoeker en docent bij de opleiding verpleegkunde aan NHL-Stenden Hogeschool

De sprekers

Wilma Bij

Wilma is bestuurslid bij de V&VN afdeling Complementaire Zorg. Zij verzorgt de basiscursus complementaire zorg en is bezig met het schrijven van de jaaropleiding complementaire zorg voor Vig en MBO-V. In april 2019 zal vermoedelijk het casestudy onderzoek Healing Touch en Parkinson klaar zijn. Verder verzorgt zij de Healing Touch module 1. Naast deze bezigheden is zij werkzaam als coördinerend wijkverpleegkundige bij La Luna Care in Hoogezand.

Louk Costongs

Louk werkt als specialist ouderengeneeskunde bij Zonnehuisgroep Noord. Hij is arts van Hospice De Mantel in Zuidhorn en locaties voor psychogeriatricie in Zuidhorn en Leens en hij is consulent bij het PPTG.

Pauline de Graeff

Pauline is internist ouderengeneeskunde en werkzaam in het palliatief team van het UMCG. In juni 2019 rondt zij de kaderopleiding palliatieve zorg af. Binnen het UMCG houdt zij zich bezig met patiëntenzorg, onderwijs en wetenschappelijk onderzoek waarbij het accent ligt op patiënten in de palliatieve fase met een niet-oncologische aandoening zoals hartfalen, dementie of een opeenstapeling van ouderdomsziekten.

Rommy de Jong

Rommy werkt als specialist ouderengeneeskunde bij Dignis-Lentis, deels voor mensen met dementie en deels op de palliatieve unit. Daarnaast is zij consulent palliatieve zorg voor de provincie Drenthe en docent bij de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde bij Gerion, VUmc.

Annette Keuning

Annette heeft ruim twintig jaar ervaring als verpleegkundige in het ziekenhuis. Zij werkt nu als docent bij de opleiding verpleegkunde aan NHL-Stenden Hogeschool. Hiernaast is zij lid van de kenniskring van het Talma-lectoraat Wonen, Welzijn en Zorg op hoge leeftijd. Op dit moment is zij bezig met promotieonderzoek naar dementievriendelijke verpleegkundige zorg voor mensen met dementie in het ziekenhuis.

Karin Klein

Karin werkt als verpleegkundig specialist PZ bij ZG Meander in Parkheem te Stadskanaal. Zij zit in de expertgroep palliatieve zorg van haar organisatie en is in die hoedanigheid nauw betrokken geweest bij de uitrol van STEM binnen Parkheem.

Klaas Oosterhuis

Klaas is werkzaam als geestelijk verzorger in het UMCG en was voorheen werkzaam in de verpleeghuiszorg waarin de palliatieve zorg een grote rol speelt.

Jelte Pasma

Jelte werkt als psycholoog in Friesland.

Koos Pettinga

Koos heeft een dubbelfunctie waarbij het begeleiden van cliënten en hun naasten voorop staat. Zijn vooropleiding is o.a. maatschappelijk werk.

Louwke Polman

Louwke is GZ psycholoog in en buiten het verpleeghuis en gespreksleider in het Alzheimer Café.

Trijntje Scheeres-Feitsma

Trijntje is geestelijk verzorger, supervisor en coach. Als stafmedewerker bij Reliëf geeft zij onder andere trainingen moreel beraad.

Jacqueline Tijhaar

Jacqueline is master NLP en werkt als zelfstandig coach en trainer bij onder andere stichting STEM. Daarnaast is zij coördinator van de netwerken palliatieve zorg in de provincie Groningen.

Marlies de Vries

Marlies de Vries is eind 2018 gestart als coördinator van het Netwerk Dementie Groningen (NDG). Vanuit het NDG is er veel aandacht voor deskundigheidsbevordering van professionals. Naast het thema palliatieve zorg bij dementie is er o.a. aandacht voor lokale multidisciplinaire dementie teams, intervisie voor casemanagers en het thema dementie op jonge leeftijd. Op dit specifieke gebied wordt er samengewerkt met de netwerken van Friesland en Drenthe.

